

dette' og lignende Tilfælde vilde det være hensigtsmæssigt at have en Bestemmelse, for ikke at skulle gjøre disse Enkelte Uret; og det forekommer mig, at denne Bestemmelse maatte der være Føle til at optage, ogsaa for de Herrer, som ikke iøvrigt stemme overeens med vore Anskuelser.

Ne: Jeg er ikke ganske i det Tilfælde, som en æret foregaaende Taler fra Nykjøbing (Monrad), der yttrede, at, da der forelaa saa mange Forslag, vilde det ikke være vanskeligt at finde et efter sit Dnsse. Det forekommer mig netop, at det store Udvalg gjør det vanskeliggere og frembringer Forlegenheder ved at træffe det Rigtige, i Særdeleshed naar man har hørt af den ærede Ordfører, at alle disse Forslag bevæge sig mere eller mindre paa Vilkaarlighedens Gebeet, naar endvidere den Taler, som først igaar forsvarede et af et Mindretal stillet Forslag, erklærede for sin Overbeviisning, at der ikke kunde være Tale om billigviis at anerkjende Ret til Erstatning, og han dog sluttede med, at han ikke vilde gjøre Uret ved at nægte at give Afgang til Erstatning, og naar der endelig om det Forslag, som er stillet af et større Mindretal i Udvalget, er af en æret kjøbenhavnsk Rigsdagsmand, som er Medlem af en Ret, endssjøndt ikke af den høieste, uden Præmissfer er decreteret, at det er uretfærdigt. Det kunde, hvor man har saa mange fremragende Klippespidsfer og skjulte Skjær at passere, være vanskeligt nok at styre sin Cours ret; dog mener jeg, at det Compas, der aldrig vil misvise, her som overalt, det er Overbeviisningen, og det er hos mig her Overbeviisningen om, at der ikke kan være Tale om at indrømme nogen Erstatning, hvor der erkendes ikke at være Ret til Erstatning (Hør!). Jeg er derfor ogsaa ganske enig med hvad der af den ærede Rigsdagsmand for Præstø Amts 4de District (Grundtvig) blev udtalt igaar, at nærværende Lovudkast virkelig ikke gaaer ud paa en Udjevning, men, mener jeg, at her kun er Tale om Converteringen af et Stattebeneficium, kun Tale om at aflade det den gamle Drægt og i dets Sted at isøre det en ny, som tager sig bedre ud, der er stadfæstet bebrættet med Obligationer o. s. v., saa at det altsaa bliver Smags-

sag, hvilket af de derhenførende Forslag man vil vælge, naar man først mener at kunne gaae ind paa et saadant Princip, forsaavidt det kan fortjene Navn af et Princip. Jeg troer det ikke. Jeg vil imidlertid kun dvæle et Øieblik ved den saakaldte historiske Fortid, hvorfra man har seet forskjellige Udgangspunkter i Betragtningen af denne Sag datere sig. Det er af den ærede Finanzminister erklæret idag, at Grundtanken for det oprindelige Lovudkast tilhører en ældre Tid, og at man i Stænderne var bleven enig om en Compromis, en Overeenskomst imellem de to Parter, hvormed man vilde finde sig tilrette. Man har fra flere Sider ogsaa hvilet i denne Betragtning, som den, hvorpaa man skulde bygge Reformværket. Den foregaaende ærede Taler har imidlertid allerede i flere Henseender viist, hvor urigtig man stiller sig i Forholdet ligesoverfor Stænderne i denne Sag ved at lade den tjene som Norm for Fremtiden. Jeg vil hertil kun føle, at der for de daværende Stænder ikke engang, som han yttrede, kun kunde være Tale om at vælge een af to Veie; de havde i Grunden kun een at betænde, naar de vilde udrette Noget; det var at tiltraade det, som de forud vidste, at Regjeringen ønskede eller Regjeringen vilde gaae ind paa. Stænderhistorien havde overbeviist dem om, at der paa anden Maade ikke i Virkeligheden var Noget at udrette, og det var derfor saare naturligt, at der for Stænderne vare andre Hensyn at tage, og at de alene taknemmelig med deres Botum maatte understøtte det Initiativ, som Regjeringen dog erklærede at ville tage i Sagen dengang. Forholdene maae dog upaatvivlelig nu stille sig anderledes. Vi ere nu ikke en folkerepræsentativ Forsamling, der spørger eller der bør spørge Regjeringen om, hvad der er dens Dnsse. Det er Regjeringen, som maa appellere til Folkerepræsentationen, og jeg finder, som en æret Taler tidligere har yttrret idag, at man ikke engang kan eller bør forudsætte, at Regjeringen har en fast affluttet Mening om hvad den kan og vil foretage i Sagen, for begge de lovgivende Kamre have fattet deres Beslutning derom. Vi staae altsaa heelt forskjellige fra Fortiden paa et forskelligt Gebeet. Nu er det egentlig først det kan siges, at der begynder en Kamp